

Redaktion

Bo J A Haglund, redaktör och ansvarig utgivare
Sarah Axelsson, redaktionssekreterare
Jan Halldin, debattredaktör

Socialmedicinsk tidskrifts styrelse/nätverk

Ragnar Westerling ordförande, Preben Berntsen, Anne Hammarström, Stig Larsson, Katarina Wilhelmson, Sara Lindeberg, Asgeir Helgason, Sara Sjölund.

Att investera i hälsa

I Sverige pågår sedan några år en för folkhälsan betydelsefull perspektivförskjutning för kommunal förvaltning. Det är inte längre tillväxt i ekonomin som står i centrum utan människans hälsa och välfärd, hennes överlevnad och de ekologiska utmaningarna. Det konkreta uttrycket för denna förändring är tillskapandet av s.k. Sociala Investeringsfonder. Idén bakom är att man skall komma bort från en ofta ineffektiv planering karakteriserad av stuprörsorganisering till samverkan med ledord som helhetssyn och långsiktighet. Perspektivförskjutningen utmanar befintliga verksamheters arbetssätt liksom dess ledning och styrning. Inom det förebyggande området har sedan Marmot kommissionens arbete publicerades lokalt startat utvecklingsarbeten, i linje med de nya perspektiven, i svensk förvaltning på kommun och landstingsnivå med syfte att påverka folkhälsa och ojämlikhet i hälsa. Malmö kommissionen var föregångare. I det här temanumret redovisas och diskuteras nästa steg med exempel på innovativa sociala investeringar. Sociala investeringar är ett nytt synsätt på långsiktiga förebyggande insatser för barn och unga, och även tidiga insatser för andra målgrupper för att förhindra utanförskap, där dessa bör ses som en investering och inte som en utgiftspost i planeringsarbetet. Om inte dessa investeringar genomförs kommer det i ett långsiktigt perspektiv att bli mycket större kostnader för samhället. Det viktigaste är det förändrade synsättet och dess praktiska konsekvenser. Vi behöver utveckla strategiska sociala investeringar med samordnade förebyggande åtgärder och komma bort från kortsiktig stuprörsplanering främst på kommunal nivå. Denna förändring kan ge långsiktiga vinster. Det här temanumret ger en första översikt av sådant innovativt arbete i svenska kommuner och landsting.

Bo J A Haglund
Redaktör och professor